ଅହମ୍ମଦାବାଦ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ୍

ବନାମ

ଦିଲବାଗସିଂହ ବଲୱନ୍ତସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

24 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1992

[ଏସ୍. ରତ୍ନଭେଲ ପାଣ୍ଡିଆନ ଏବଂ କେ. ଜୟଚନ୍ଦ୍ର ରେଡ୍ଡୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଅହମ୍ମଦାବାଦ ମହାନଗର ନିଗମ ଅଧିନିୟମ - ସର୍ବସାଧାରଣ ରାସ୍ତାଗୁଡ଼ିକରେ ଚଲାପଥ ବୁଲା ବିକାଳି - ଟ୍ରାଫିକ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାର୍ବଜନୀନ ସୁବିଧାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ - ଏକ ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ - ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ବିଫଳ କରିବା ପାଇଁ ବୁଲା ବିକାଳି ମାନଙ୍କର କୌଶଳ - ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ମଧ୍ୟକାଳୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି

ସର୍ବସାଧାରଣ ରାସ୍ତା/ଚଲାପଥ ବୁଲା ବିକାଳିମାନଙ୍କର ଏକ ଆକସ୍ମିକ ଦ୍ରୁତ ବୃଦ୍ଧି ଟ୍ରାଫିକ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାର୍ବଜନୀନ ସୁବିଧା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଏହିପରି ବୁଲା ବିକାଳିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ହଟାଇବାକୁ ନିଗମ (ଅପିଲକାରୀ) ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ନିଗମର ପଦକ୍ଷେପକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ଏବଂ *ବମ୍ବେ ହକରସ୍ ୟୁନିଅନ୍* **ବନାମ** *ବମ୍ବେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ୍,* **[1985] 3 SCC 528 ଏବଂ** *ଓଲଗା* **ଟେଲିସ୍ ବନାମ** ବମ୍ବେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ୍, **[1985] 3 SCC 544 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିଲା ପରେ ଅଞ୍ଚଳର ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଗମକୁ ଏକ ଯୋଜନା ବିକଶିତ କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।**

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୋଧରେ ଅନେକ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଯୋଜନାକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ପାଇଁ ଏହି ଅଦାଲତ ମାମଲାଟିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପୁନଃ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 22.4.87 ତାରିଖରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯେ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଜନା କିଛି ସଂଶୋଧନର ସାପେକ୍ଷ ହୋଇ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଯେତେବେଳେ କିଛି ବ୍ୟଥିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୁଲା ବିକାଳି ଏବଂ ସମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ସେମାନଙ୍କର ଅସୁବିଧା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୋଜନା ଉପରେ ପୁନର୍ବିଚାର କରି 7.12.87 ତାରିଖରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଅଧିକ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଏବଂ ଶେଷରେ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଥିଲେ ଯେଉଁମାନେ ଛୋଟ ଦୋକାନରେ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଉଥିଲେ । ସେମାନେ ଜବରଦଖଲ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବା ପରେ ସେମାନେ ଅନେକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପାଇଁ 1.10.88 ତାରିଖରେ ସହର ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ ନିଗମ ପ୍ରସ୍ତାବ ସୂଚନାର ଜବାବ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସହର ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ 18.9.89 ତାରିଖରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଥିଲେ ।

ଏହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷେଧାଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ପରିସର ହଟାଇବା କିମ୍ବା ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ନିଗମ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ଦାଖଲ କରି ନିଗମ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବରୁ ଅପିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଜବରଦଖଲ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ତେଜନା ଏବଂ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିଗମ ପକ୍ଷେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର ଥିଲା ଯାହା ଏହି ଅଦାଲତଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ନେଇ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନଥିଲା; ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଜବରଦଖଲ କରିନଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅସୁବିଧା କିମ୍ବା ଉତ୍ତେଜନା ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି, ଏହି ଅଦାଲତ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ: 1.01. ବୁଲା ବିକାଳି, ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ଠେଲା ଗାଡ଼ି ବିକାଳିଙ୍କର ଅନେକ ସଙ୍ଗଠନ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଅସୁବିଧା ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଶେଷରେ କିଛି ସଂଶୋଧନ ସାପେକ୍ଷରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । [326C]

1.02. ଏହି ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ତୁରନ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ S.L.P. (ଦେୱାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 5465/89 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ମାଗିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅଦାଲତ ଅପିଲକାରୀ-ନିଗମକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ନିଗମକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ନିମନ୍ତେ S.L.P. କୁ 15.11.91 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ମାମଲାଟି ଅନେକ ଥର ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । [326F-G]

1.03. 4.2.92 ତାରିଖରେ ଏକ ପୁନଃ ଜବାବ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ନିଗମ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବୁଲିବୁଲି ଜିନିଷ ବିକିବା ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁ ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ସହରର ସୁସଂହତ ବିକାଶପାଇଁ ଯୋଜନାର ପ୍ଲଟ୍ ସଂଖ୍ୟା 174 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଚାରୋଟି ବିକଳ୍ପ ଜାଗା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ । [326G-327A]

1.04. 7.2.92 ତାରିଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିକଟରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପିଲକାରୀ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ବିକଳ୍ପ ଜାଗା ମଧ୍ୟରୁ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଚୟନ କରିବେ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବେ । ପୁନର୍ବାର ଏହି

ମାମଲାର ଶୁଣାଣିକୁ ଘୁଞ୍ଚା ଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପୁଣି ଥରେ ସମାନ ପ୍ରକାରର ଅଭିଯୋଗ ନେଇ ଆଗକୁ ଆସିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ସର୍ବସାଧାରଣ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଜବରଦଖଲ କରୁ ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅନ୍ୟ କିଛି ଦୋକାନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଉ ନାହିଁ ଏବଂ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଜାଗା ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । [327A-B]

1.05. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏକାଧିକ ଥର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ବିଫଳ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଯଥାସମ୍ଭବ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । [327B-C]

ବମ୍ବେ ହକରସ୍ ୟୁନିଅନ୍ **ବନାମ** *ବମ୍ବେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି କର୍ପୋରେସନ୍,* **[1985] 3 SCC 528;** *ଓଲଗା ଟେଲିସ୍* **ବନାମ** *ବମ୍ବେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି କର୍ପୋରେସନ୍,* **[1985] 3 SCC 544;** *ବରୋଦା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି କର୍ପୋରେସନ୍* **ବନାମ** *ଶ୍ରମଜୀବୀ ହାଥଲାରୀ ଆସୋସିଏସନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମନେ,* **SLP (CIVIL) No. 5465/89-D/-3.5.1989, ଗୁଡିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1117/1992 ।

ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 393/89 ରୁ ଅପିଲରେ ଗୁଜୁରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 27.9.1990 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ସହିତ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2857/1989 ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଟି. ୟୁ. ମେହେଟ୍ଟା, କୁଳଦୀପ ପରିହାର ଏବଂ ଏଚ୍. ଏସ୍. ପରିହାର ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ରମେଶ ପି. ଭଟ୍ଟ, ସୁଶ୍ରୀ ତନୁଜା ଶୀଲ, ସୁଶ୍ରୀ ପ୍ରିୟା ହିଙ୍ଗୋରାନୀ ଏବଂ ଏମ୍. ଏନ୍. ଶ୍ରଫ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ କେ. ଜୟଚନ୍ଦ୍ର ରେଡ୍ଡୀ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅହମ୍ମଦାବାଦ ମହାନଗର ନିଗମ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ନିଗମ') ଏଠାରେ ଅପିଲକାରୀ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଚାରି ଜଣ ଉତ୍ତରଦାତା ହେଉଛନ୍ତି ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଯେଉଁମାନେ ଛୋଟ ଦୋକାନରେ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବସାଧାରଣ ରାସ୍ତାଠାରୁ 10 ଫୁଟ ଦୂରରେ ରହିଛି । ଅପିଲକାରୀ ନିଗମ ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବସାଧାରଣ ରାସ୍ତା/ଚଲାପଥ ବୁଲା ବିକାଳିମାନଙ୍କର ଏକ ଆକସ୍ମିକ ଦ୍ରୁତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଚଳାଚଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାର୍ବଜନୀନ ସୁବିଧା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଏହିପରି ବୁଲା ବିକାଳିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ହଟାଇବାକୁ ମହାନଗର ନିଗମ ଅଞ୍ଚଳ ଅଧୀନରେ ଥିବା ପୁଲିସ/ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ପୋଲିସ/ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅନେକ ପିଟିସନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣିଲା ପରେ ଏବଂ *ବମ୍ବେ ହକରସ୍ ୟୁନିଅନ୍* ବନାମ *ବମ୍ବେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ୍,* [1985] 3 SCC 528 ଏବଂ *ଓଲଗା ଟେଲିସ୍* ବନାମ *ବମ୍ବେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ୍,* [1985] 3 SCC 544 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିଲା ପରେ ନିଗମକୁ ଅଞ୍ଚଳର ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏକ ଯୋଜନା ବିକଶିତ କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଅନେକ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ କରାଯାଇଥିବା କେତେକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯୋଜନାକୁ ବିଚାରରେ ନେବା ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାକୁ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପ୍ରତିପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର 22.4.87 ତାରିଖର ଆଦେଶରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଜନା କିଛି ସଂଶୋଧନ ସାପେକ୍ଷରେ ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ପୁନର୍ବାର, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୁଲା ବିକାଳି ଏବଂ ସମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଅସୁବିଧା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୋଜନା ଉପରେ ପୁନର୍ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ 7.12.87 ତାରିଖର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଅଧିକ

ସଂଶୋଧନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଏବଂ ଶେଷରେ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଜବରଦଖଲ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ସେମାନେ ଅନେକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବା ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ନିଷିଧାଦେଶ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପୁଣିଥରେ ଅହମ୍ମଦାବାଦର ସହର ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ 1.10.୫୪ ତାରିଖରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ସହର ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ ନିଗମ ପ୍ରସ୍ତାବ ସୂଚନାର ଜବାବ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସହର ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ଏହାର 1୫.୨.୫୨ ତାରିଖର ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ମଧ୍ୟ ମାଗିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅପିଲକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିଗମକୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିସରକୁ ହଟାଇବା କିମ୍ବା ଭାଙ୍ଗିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ନିଗମ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଛି ।

ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପୂର୍ବରୁ ଅପିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଜବରଦଖଲ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ତେଜନା ଏବଂ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିଗମ ପକ୍ଷେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର ଥିଲା ଯାହା ଏହି ଅଦାଲତଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ନେଇ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦୋକାନ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଛି, ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଜବରଦଖଲ କରିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥିତି କୌଣସି ଅସୁବିଧା କିମ୍ବା ଉତ୍ତେଜନା ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ ।

ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ବୁଲା ବିକାଳି, ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ଠେଲା ଗାଡ଼ି ବିକାଳିଙ୍କର ଅନେକ ସଙ୍ଗଠନ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଅସୁବିଧା ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଶେଷରେ

ଯେପରି ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, କିଛି ସଂଶୋଧନ ସାପେକ୍ଷେରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଅନୁରୂପ ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଯାହା S.L.P. (ଦେୱାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 5465/89-*ବରୋଦା ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ୍* ବନାମ ଶ୍ରମଜୀବୀ *ହଥଲାରୀ ଆସୋସିଏସନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିଲା । ଏହି ଅଦାଲତ ଏହାର 3.5.89 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହିପରି ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ:

> "ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇ ଉକ୍ତ ଯୋଜନାକୁ ବିଫଳ କରିବାର ଏହା ଏକ ପ୍ରୟାସ ଥିଲା । ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅପବ୍ୟବହାର ଅଟେ ଏବଂ ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯେଉଁଠାରେ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେବା ଉଚିତ୍ । ତଥାପି, ଆମେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉନାହୁଁ, କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଛୁ । ଆମର ଏହି ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଭଦୋଦରାର ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରଭାଗର ଷଷ୍ଠ ଯୁଗ୍ମ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 1761/1985 ଖାରଜ ହେବ ଏବଂ ସେଥିରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ଖାରଜ ହେବ ।"

ତେବେ, ଏହି ମାମଲାରେ ତୁରନ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ S.L.P. (ଦେୱାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 5465/89 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ମାଗିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅଦାଲତ ଅପିଲକାରୀ-ନିଗମକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । 13.9.91 ତାରିଖର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ନିଗମକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ନିମନ୍ତେ S.L.P. କୁ 15.11.91 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘୁଞ୍ଚାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ମାମଲାଟି ଅନେକ ଥର ଘୁଞ୍ଚା ଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ 4.2.92 ତାରିଖରେ ଏକ ପୁନଃ ଜବାବ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ନିଗମ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବୁଲିବୁଲି ଜିନିଷ ବିକିବା ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁ ନାହାଁନ୍ତି । ଏଥିରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ସହରର ସୁଂସହତ ବିକାଶପାଇଁ ଯୋଜନାର ପ୍ଲଟ୍ ସଂଖ୍ୟା 174 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଚାରୋଟି ବିକଳ୍ପ

ଜାଗା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ । 7.2.92 ତାରିଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିକଟରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପିଲକାରୀ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ବିକଳ୍ପ ଜାଗା ମଧ୍ୟରୁ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଚୟନ କରିବେ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବେ । ପୁନର୍ବାର ଏହି ମାମଲାର ଶୁଣାଣିକୁ ଘୁଞ୍ଚାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପୁଣି ଥରେ ସମାନ ପ୍ରକାରର ଅଭିଯୋଗ ନେଇ ଆଗକୁ ଆସିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେ ସେମାନେ ସର୍ବସାଧାରଣ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଜବରଦଖଲ କରୁ ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅନ୍ୟ କିଛି ଦୋକାନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଉ ନାହିଁ ଏବଂ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଜାଗା ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଶୁଣିଛୁ ଏବଂ ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହି ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ବିଫଳ କରିବାକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ଯାହା ଏହି ଅଦାଲତ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏକାଧିକ ଥର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଆମେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଏହି ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ, 27.9.90 ତାରିଖର ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 393/89 ରୁ ଅପିଲ କରାଯାଇଥିବା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2857/89 ରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷେଧାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରୁଛୁ । ନିଷେଧାଦେଶ ବାତିଲ କରୁଥିବା 18.9.89 ତାରିଖର ସହର ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ଆଦେଶକୁ ଆମେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରୁଛୁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 393/89 ରୁ ହୋଇଥିବା ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

ଭି. ପି. ଆର୍.   ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ